

๖๖8



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รับที่.....

วันที่ ๒๕๒๓ ๕๕ เวลา ๐๘.๔๕

☒ ก่อนประชุม ✓
☐ หลังประชุม
☐ แจกที่ประชุม
☐ ไม่แจกที่ประชุม

ที่ พน ๐๒๐๐/ ๓๑๖

กระทรวงพลังงาน

ศูนย์เอ็นเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารบี ชั้น ๒๔

ถนนวิภาวดีรังสิต กทม. ๑๐๙๐๐

ลง ๒๖/๒๕๖

๒๔ ๒๕๖๔

24 ม.ค. 2554

จัดเข้าวาระ.....

๒๑ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรื่องที่ ๘

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๔๔๒๖ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งขอให้เสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะ ต่อมาตรการระยะสั้นและระยะยาวตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพลังงานพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า มาตรการต่างๆ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว มีเจตนารมณ์และหลักการที่ดี เพื่อมุ่งให้เกิดความโปร่งใสในการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. กระทรวงพลังงานเห็นพ้องด้วยกับมาตรการระยะสั้นในข้อ ๑ ที่ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้ใดเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ และ/หรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้นเกินกว่า ๓ แห่ง และมาตรการระยะสั้นในข้อ ๕ ที่เห็นควรห้ามรัฐวิสาหกิจกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับให้สามารถเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้แก่คู่สมรสหรือผู้ติดตามที่มีได้มีหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจที่ร่วมเดินทางไปกับผู้ปฏิบัติงานนั้น ทั้งนี้ รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงพลังงานในปัจจุบัน อันได้แก่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ก็มิได้มีการกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับในลักษณะดังกล่าวข้างต้นอยู่แล้ว

๒. มาตรการระยะสั้นในข้อ ๓ เรื่องห้ามแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หมวดที่ ๑๑ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือหุ้น และมาตรการระยะสั้นในข้อ ๔ ซึ่งให้กระทรวงการคลังมีการศึกษาทบทวนและปรับปรุงกระบวนการและวิธีการสรรหาคัดเลือก และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการรัฐวิสาหกิจให้มีความสมบูรณ์ รัดกุม โปร่งใสและให้เหมาะสม เพื่อให้ได้บัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการรัฐวิสาหกิจตามความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

/เป็นเรื่อง...

เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับภาระหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดและกระทรวงการคลังตามลำดับ จึงเห็นควรขอความเห็นจากหน่วยงานดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ด้วย

๓. สำหรับมาตรการระยะสั้นในข้อ ๒ ที่กำหนดไว้ว่า “ห้ามผู้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการสำนักหรือเทียบเท่าขึ้นไปในส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย รอง หรือผู้บริหารสูงสุด ในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุม กำกับ ทั้งด้านนโยบาย และด้านการปฏิบัติ (Regulator) เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้น ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคและมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรรวมอยู่ด้วย ซึ่งอยู่ในการควบคุม กำกับ หรือดูแล” มีประเด็นที่กระทรวงฯ ขอให้ความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

๓.๑ กระทรวงพลังงานเห็นว่า โดยหลักการแล้ว การที่กระทรวงต้นสังกัดส่งผู้แทนไปเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจก็เพื่อประโยชน์ในการเชื่อมต่อและส่งผ่านนโยบายของรัฐ เช่น นโยบายด้านความมั่นคงและเสถียรภาพของการจัดหาพลังงาน ความร่วมมือด้านพลังงานกับต่างประเทศ ประสิทธิภาพขององค์กร การวางแผนขยายพื้นฐานทางพลังงาน หรือการดำเนินโครงการช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากเจตนารมณ์ของกฎหมายในการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจแต่เดิมก็ได้มีการส่งผู้แทนจากกระทรวงต้นสังกัดให้เข้าไปเพื่อดูแลรัฐวิสาหกิจในสังกัดด้วย ดังปรากฏในกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ เช่น พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มีบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒ ให้มีผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (กระทรวงต้นสังกัดในขณะนั้น ก่อนการปรับปรุงกระทรวง/ทบวง/กรม ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕) เป็นกรรมการของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยด้วย เป็นต้น และตามกฎหมายว่าด้วย บริษัทมหาชนจำกัด มาตรา ๖๙ กำหนดว่า ผู้ถือหุ้นย่อมเป็นกรรมการได้ รวมทั้งตัวแทนของผู้ถือหุ้นที่มีคุณสมบัติครบ โดยถือเป็นการบริหารจัดการเพื่อการดูแลรักษาผลประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจในบริษัทที่ตนถือหุ้นอยู่ ซึ่งเป็นหลักการที่เป็นที่ยอมรับและถือปฏิบัติกันโดยปกติทั่วไป

๓.๒ ข้าราชการหรือบุคคลใดที่เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งมีบทบัญญัติที่เข้มงวดเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการในเรื่องนี้อย่างเคร่งครัดอยู่แล้ว โดยเฉพาะในเรื่องธรรมาภิบาลและการมีผลประโยชน์ขัดกัน (Conflict of Interest)

นอกจากนี้ กรรมการรัฐวิสาหกิจที่เป็นข้าราชการระดับสูงได้ผ่านการสรรหาคัดเลือก และกลั่นกรองคุณสมบัติว่า เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจ ให้มาเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ และทำให้รัฐวิสาหกิจได้รับโอกาสจากประสบการณ์และความรู้ ความสามารถของบุคคลเหล่านี้ เพื่อไปพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรให้สูงขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนโยบายของรัฐบาล

๓.๓ ควรมอบหมายกระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณากำหนดความชัดเจนในความหมายว่า หน่วยงานของรัฐหน่วยใดถือว่าเป็น Regulator ที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับต่อรัฐวิสาหกิจ (หรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้น) ใด กับรัฐวิสาหกิจใดที่ถือเป็นกิจการสาธารณูปโภคและมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรรวมอยู่ด้วย เพื่อจะได้วางแนวปฏิบัติในการรับตำแหน่งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการจากกระทรวงต้นสังกัดได้อย่างเหมาะสมต่อไป

๓.๔ ในกรณีของนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้นอยู่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ รัฐไม่อาจเข้าไปควบคุมการบริหารจัดการเพราะเป็นเรื่องของเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นอยู่แล้ว และการเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจโดยไม่ได้เป็นประธานกรรมการ ก็ขาดบทบาทในการชี้นำ นอกเหนือจากการแสดงความคิดเห็นโดยทั่วไป

๔. สำหรับมาตรการระยะยาว ซึ่งจะต้องพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายนั้น เห็นสมควรมอบหมายให้กระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) รับไปศึกษาและพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐและกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอสถาบันรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายประติษฐ์ ภัทรประสิทธิ์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทร. 0 2140 6123

โทรสาร 0 2140 6129